

MARIBORSKI VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 12. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Ogla-
se sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček, rač. št. 11.409

„JUTRA“

Razne vesti

KRALJEVSKA RODBINA ZOPET V BEOGRADU.

Včeraj ob 9. so prispeli z Bleda v Beograd Nj. Vel. kralj Peter II., Nj. Vel. kraljica Marija ter Nj. kr. Vis. kraljeviča Tomislav in Andrej. Kraljevsko rodbino so pričakovali na topčiderski postaji kraljeva namestnika dr. Radenko Stanković in dr. Ivo Perović, zastopnik predsednika vlade in notranji minister dr. Korošec, vojni minister armijski general Ljubomir Marić, dvorne dame ter člani civilnega in vojaškega doma Nj. Vel. kralja.

ZAKON O MINIMALNIH MEZDAH.

V ministrstvu za socialno politiko se je vršila v soboto konferenca o uveljavljanju določb zakona v zavarovanju delavcev, ki se nanašajo na zavarovanje za primer onemoglosti in starosti. Takoj nato se je vršila konferenca ministrov, na kateri so sprejeli definitivno redakcijo zakona minimalnih mezdah.

TAKSE NA SPORTNE PRIREDITVE NE BODO UKINJENE.

Ob priliki inspekcijskega potovanja po dunavski banovini je finančni minister g. Dušan Letica izjavil novinarjem, da za enkrat ni treba misliti na ukinitve taks na sportne prireditve.

KOLIKO ZASLUŽIJO KINOGLEDA- LIŠČA V JUGOSLAVIJI.

Iz uradnih podatkov je razvidno, da so prejeli kinematografi v naši državi za prodane vstopnice v preteklem letu skupno 120 milijonov dinarjev. Od te svote je prejela država za razne davščine okrog 21 milijonov, medtem ko so banovine prejele 18,9 milj. Din. Na razne druge dajatve je odpadlo okrog 40 mil. Din. Lastniki filmskih zavodov so prejeli od kinopodjetnikov 36 mil. Din za izposojene filme. Kinopodjetnikom je ostalo torej okrog 44 milijonov Din za kritje ostalih režij, za amortizacijo, reklamo in stroške vzdrževanja.

VEČJI DOHODKI OD CIGARETNEGA PAPIRJA.

Ker se more sedaj dobivati cigaretni papir tudi brez istočasne nakupa tobaka, so se znatno povečali monopolski dohodki od cigaretne papirja, dočim so preje stalno padali. Uprava monopola računa, da se bodo skupni dohodki na leto povečali za 14 milijonov Din. Zgodilo se je torej to, kar smo vedno trdili. Upamo, da bo sedaj finančna uprava uvidela tudi to, da je pocenitev sladkorja edino resno sredstvo proti vthotapljanju saharina. — Kar je predrago, je predrago in tudi najstrožja finančna kontrola ne more prisiliti ljudi, da bi kupovali blago, ki je zanje predrago. To velja danes za sladkor in zato naj se davščina na sladkor že enkrat zmanjša.

ČUDNE REČI.

Praški list »Večerní české slovo« piše v posebnem članku, da sklepajo londonški finančni krogi iz številnih finančnih omejitev v Italiji, da se Italija nahaja v izrednih finančnih težkočah, ter da skuša Italija dobiti večje posojilo v Združenih državah ameriških. Italija prodaja malo-dane vse svoje inozemske investicije. Tako je že prodala Angležem svoj delež v petrolejskem koncernu v Iraku. V Jugoslaviji se vodijo pogajanja o združitvi petih velikih cementnih tovarn. Naši finančni krogi pa ne vidijo v tem samo fuzije teh tovarn temveč so prepričani, da se gre v tem slučaju za prodajo teh podjetij tujemu kapitalu.

Mala antanta stebec evropskega miru

BRATISLAVA, 14. septembra. Včeraj so se tukaj začela posvetovanja zunanjih ministrov Male antante. Zunanji ministri Antonescu, dr. Krofta in dr. Stojadinović so bili v soboto pri predsedniku dr. Benešu v Topolčanah ter so razgovori trajali nad dve uri. Popoldne so se zunanji ministri pripeljali v Bratislavo, kjer so jim priredili izredno svečan sprejem. Konferenca zunanjih ministrov Male antante se je pričela včeraj dopoldne ob 10. in je trajala do 13. popoldne ob 16. pa se je nadaljevala ter je trajala do 20. ure. Zvečer je priredil predsednik čehoslovaške vlade banket v čast zunanjih ministrov. Konferenca zunanjih ministrov se bo nadaljevala danes dopoldne in popoldne ter bo do zaključena danes zvečer ob 20., nakar se bo objavil zaključni komunike.

Min. Stanković o kmetijskih dolgovih

BEOGRAD, 14. septembra. Kmetijski minister g. Stanković je imel včeraj v Veliki Kikindi na nekem shodu JRZ govor, v katerem se je bavil predvsem s problemom kmečkih dolgov ter je med drugim dejal: Uredba o ureditvi kmečkih dolgov je že sestavljena in bo objavljena še ta mesec. Po tej uredbi, ki predstavlja končno rešitev vprašanja kmečkih dolgov, bodo portfelji kmečkih menic iz raznih zasebnih bank prenešeni na eno izmed državnih bank kot likvidacijsko banko in sicer najbrže na Privilegirano agrarno banko. Del kmečkih dolgov bo prevzela država. Uredba predvideva tudi velike olajšave v pogledu višine dolgov in načina odplačila. Dolžniki bodo razdeljeni na tri skupine, in sicer pridejo v prvo skupino dolžniki, ki dolgujejo denarnim zavodom, v drugo dolžniki kmetijskih zadrug, v tretjo pa oni, ki dolgujejo zasebnikom, trgovcem, obrtnikom in drugim. Za vse navedene kategorije dolžnikov bo posebej urejen način odplačila, ki se bo ravnal po položaju upnika. Glede odpisa dolgov bo razlika med onimi dolžniki, ki imajo manjše dolgove, in velikimi dolžniki in bo veljal za male dolžnike linearni odpis, pri velikih pa se bo postopalo individualno.

Velika paciška državna opera v plamenih

PARIZ, 14. septembra. V noči na nedeljo okoli 1. ure je v veliki državni operi izbruhnil požar. Prihitele je nemudoma na pomoč 19 gasilskih čet, ki so jim je posrečilo, da so ogenj pogasile. Škoda znaša več milijonov frankov. — Glede vzroka požara domnevajo, da je ogenj nastal najbrže radi nepazljivosti delavcev, ki so zaposleni pri nekih popravilih na odru.

Francoski delavci zasedli tvornice

LILLE, 14. septembra. Havas poroča: Semkaj je prispel francoski ministrski predsednik Leon Blum, ki bo osebno posredoval v sporu, ki je nastal v tekstilni industriji. Delavci so v mestu in okolici ponovno zasedli vse industrijske objekte. Francoski notranji minister Salengro je ponovno interveniral v sporu med lastniki tvornic in tekstilnimi delavci, vendar doslej brez uspeha.

V Italiji zbirajo denar za španske levčarje

PARIZ, 14. septembra. Kakor poroča »Paris Midi« so v Rimu odkrili tajno komunistično organizacijo, ki je zbirala prispevke za špansko ljudsko fronto. Italijanska policija je aretirala več delavcev, ki pridejo pred izredno sodišče. Neki ameriški novinar, ki je prvi objavil vesti o odkritju komunistične zarote, je bil izgnan iz Italije. Tudi v drugih italijanskih mestih so se pojavili letaki, v katerih se poziva delavstvo, naj podpre špansko ljudsko fronto.

San Sebastian v rokah ustašev

SAN SEBASTIAN, 14. septembra. Včeraj ponoči so uporniške čete zavzele San Sebastian, potem ko so vladne čete mesto izpraznile. V mestu so anarhisti pred odhodom zanetili požar na vseh monumentalnih zgradbah. Vladne čete so se umaknile iz San Sebastiana v Orion, kjer so se razvrstile po dobro utrjenih postojankah. Tu nameravajo ustaviti prodiranje upornikov po cesti proti Bilbau.

Irska brigada na pomoč ustašem

DUBLIN, 14. septembra. Vodja irskih nacionalistov general O'Duffy poroča, da bo v najkrajšem času stopilo v špansko nacionalno vojsko 2000 irskih nacionalistov. Dva častnika sta že prispela v glavni stan generala Franca. Irska brigada se bo kot elitna kolona uvrstila v špansko tujsko legijo. Irski nacionalisti bodo potovali v Španijo brez orožja, da se tako ne krši pakt o nevmešavanju, ki ga je podpisala tudi Irska.

Roparji napadli vojaški transport

TOKIO, 14. septembra. Pri Mulengi na kitajsko koreanski meji je skupina okoli 200 dobro oboroženih roparjev napadla japonski vojaški transport. Ob tej priliki se je razvila srdita borba, ki je trajala 24 ur. Japonci so v bitki izgubili 24 mrtvecev, ranjenih pa je bilo 45 vojakov. Roparji so nato, ko so Japonci dobili ojačenja zbežali ter odpeljali s seboj mrtve in ranjene.

Maistrovi borci se polagajo letni obračun

V prostorih Narodnega doma so se včeraj dne 13. t. m. zbrali Maistrovi borci, da prisostvujejo IV. rednemu letnemu občnemu zboru Zveze Maistrovih borcev. Zbora so se udeležili tudi člani izven Maribora, in sicer iz Celja, Konjice, Ljutomerja, Guštanja, Rogatca, Ptujja, Trbovelj itd. S toplimi besedami jih je pozdravil predsednik Zveze g. prof. dr. A. Dolar, ki je po prečitanih pozdravnih brzojavk, pozdravil vse navzoče zastopnike in sicer zastopnika kom. mesta g. kap. Vodeba, za Zvezo dobrovoljcev g. Perica in Puceljna za mestno občino g. ravnatelja Barleta, za okrožno strelsko družino tov. Rejo, za mestno strelsko družino tov. Mohorja, nadalje častnega člana Zveze polkovnika g. Avgusta Skrabarja, posebno toplo pa je pozdravil sina pokojnega generala Maistra. Iz občnega zbora se je odposlala vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Petru II. Predsednik je na to orisal delovanje Zveze ter povdaril idejno plat organizacije, ki je vedno pripravljena na vse. Izčrpno tajniško poročilo je podal neumorni Zvezin tajnik tov. Lipuš. Zveza šteje 708 članov in 1 častnega člana ter je narasla od 658 iz prejšnjega leta za 50 novih članov. Zveza sestoji iz centralnega odbora Maribor, odsekov Celje, Ljubljana, Sv. Boltenk pri Ormožu ter poverjeništev Ptuj, Konjice, Ljutomer in Guštanj. Postopoma se bodo ta poverjenišтва pretvorila v odseke in po potrebi ustanovila tudi nova poverjenišтва. Sej je bilo rednih 12, kakor to predpisujejo pravila ter več izrednih sej, radi nujnih zadev. Obravnavalo se je tudi o ustanovitvi Saveza legionarjev kr. Jugoslavije. V poslovnem letu se je izvršilo mnogo intervencij ter je Zveza z doseženimi rezultati popolnoma zadovoljna. Zanimivo je bilo tudi poročilo Zvezinega blagajnika tov. Petroviča, ki je preprečil pasivnost blagajne čeravno ni imela Zveza razen pičlih članarin skoraj nobenih izdatnih dohodkov. Blagajniško poročilo izkazuje Din 4.250 dohodkov ter Din 2.429 izdatkov, tako da ostane čistega v blagajni brez inventarja Din 1.821. Po podanih poročilih Zvezinih funkcionarjev je otvoril predsednik debato. Debata je bila prav živahna. Iznešenih je bilo veliko predlogov in načrtov za bodoče poslovno leto. Sledilo je poročilo nadzornega odbora katerega je podal tov. podpolk. Cvirni ter se je upravni odboru izrekla soglasna zaupnica, nakar so sledile volitve. Pri volitvah je bil ponovno izvoljen za predsednika zastupni in neumorni prof. dr. Anton Dolar, v odbor pa tovariši Malenšek, Guštin, Luknar, Žohar, Lipuš, Petrovič, Varl, Senčar, Vaupotič, in dr. Irgolič. Občni zbor je potekel v najlepši harmoniji vseh navzočih in v navdušenju za narodno in državno stvar.

Teden »Rdečega križa«

V tednu »Rdečega križa« bodo od 20. do vključno 26. septembra vsa avtobusna podjetja in železnica ob izdajanju vozniških listkov potnikom pobirala kot dodatek k voznici ceni prispevek za »Rdeči križ«, in sicer po 50 para od vsakih začetnih 100 Din vozne cene. Prav tako bodo tudi morali plačati po 50 par za »Rdeči križ« v omenjenem tednu obiskovalci kinematografov.

Domači razgledi

Razveseljivi rezultati skupščine CMD

Velika revija narodnih bramborcev na glavni skupščini Ciril-Metodove družbe 8. t. m. v stari trdnjavi obmejnega Slovenstva, v mariborskem Narodnem domu, je bila — poleg vseh zanimivih ugotovitev v poročilih njenih funkcionarjev o pozitivnih uspehih te naše najstarejše in največje narodno-obrambne organizacije! — zlasti tudi razveseljiva in — morda za nadaljni razvoj našega nacionalno-obrambnega dela odločilna iz dveh vidikov:

Kakor je svoj čas, pred danes že menda več kot 30 leti, takratna narodno-radikalna mladina zanesla novega ognja in svežine v nekoliko okostenelo vodstvo CMD, tako opažamo zadnja leta — in zlasti se je pokazalo to tudi na glavni skupščini — da se je naša akademska mladina začela zopet živalno udeleževati za velike cilje družbe. Vodstvo samo pa je danes hvala Bogu v rokali ljudi, ki so dovolj uvidevni in ne odrivajo mladine, voljne in željne dela, ampak jo sprejemajo z obema rokama v vrste prvih sodelavcev. Vodstvo samo je že z lanskim mladinskim idejno-propagandnim narodnoobrambnim tečajem, katerega se je udeležilo znatno število mladih nacionalnih idealistov, dokazalo svojo dobro in trdno voljo in svojo modro uvidevnost, da je treba baš mladini vcepiti smisel za nacionalno in narodno-obrambno delo, vcepiti pa predvsem tudi prepričanje, da je narodno-obrambno delo v obliki privatne inicijative tudi še v lastni nacionalni državi nujno potrebno. Mentaliteta, ki se je vgnezdila v nas v prvih povojnih letih, da je sedaj v narodni državi odvisno delo nacionalno-obrambnih organizacij, zlasti tudi CMD, češ da je naloga države, da to delo vrši, je grozila zastrupiti celo naše javno mnenje. Pozabili smo, da imamo brate, ki so potrebni naše moralne in materialne opore, tudi za našimi mejami. Nismo se zavedli, da treba v naši državi sami paralizirati delo raznih Kulturbundovcev, ki so dobivali sredstva za svoje nespremenjeno ponemčevalno delo od nemških navidežno obrambnih, v resnici pa napadalnih Schulvereine, Südmark-organizacij in drugih izven države. Nismo hoteli videti, kako so kos za kosom naših posestev ob meji še vedno, vkljub naši nacionalni državi, od nezavednih slovenskih ljudi kupovali državljani iz sosedne nemške Avstrije ali pa že od poprej tu naseljeni Südmarkovci. Nismo videli, kako so nemški agenti — protestantski pastori, nemški advokati in drugi! — hujskali od nemških delodajalcev odvisne slovenske ljudi, da so zahtevali nemške šole. In še mnogo drugega nismo videli ali pa — nismo hoteli videti!

In tako se je zgodilo, da je ono lepo predvojno navdušenje za delo v CMD v prvih letih po vojni močno splahnelo, da so zaspale neštete podružnice, da so se dohodki družbe močno skrčili, vse to v času, ko smo na drugi strani leto za letom mogli iz poročil v nemških listih videti, kako so Nemci v Avstriji in Nemčiji strnili in podvojili delo v svojih nacionalno-obrambnih organizacijah, ki po podzemskih kanalih financirajo nemško propagando in kupovanje slovenske zem-

lje ob naši meji. Da je proti temu sistemskemu podminiranju naše narodne zavesti in naše nacionalne posesti ob meji treba postaviti enako sistematsko nacionalno-obrambno delo na naši strani, in da je v to svrhu potrebno ne samo delo države in njenih organov, ampak predvsem tudi privatne inicijative, to je pričel v zadnjih letih hvala Bogu spoznavati tudi oni del našega naroda, zlasti naše inteligence, ki ga je nekaj časa narodna svoboda zazibala v sladke sanje brezdelja in brezskrbnosti v nacionalnem pogledu. Da se je zlasti tudi mladina zavedla dejanskega položaja in pričela realno gledati na naš nacionalni problem ob meji, je nadvse razveseljivo. Saj nam je to jamstvo, da se bo zavest o potrebi nacionalno-obrambnega dela vedno globlje zjedala v dušo našega naroda in da bo rodila vedno lepše pozitivne rezultate. Zato je treba le iskreno pozdraviti dejstvo, da je glavna skupščina CMD kooptirala v vodstvo organizacije tudi zastopnika akademske podružnice CMD.

Nič manj važno nego to dejstvo je tudi okolnost, da se je na veliki skupščini družbe z več strani poudarila potreba skupnega nastopa vseh naših narodno-obrambnih organizacij, kakor je to pri Čehih, Poljakihi itd. Čuli smo predlog, naj bi vodstvo CMD kot naše najstarejše in največje narodno-obrambne organizacije sklicalo posvetovanje delegatov vseh naših narodno-obrambnih organizacij (CMD, Branibora, Narodne Odbrane, Slovenske straže itd.) v svrhu dogovora o kooperaciji, v katero svrhu bi se iz teh organizacij in pa iz delegatov priznanih političnih strank po gotovem načrtu in ključu izvolil **Narodni Svet, ki bi tvoril vrhovno instanco narodno-obrambnega dela in katerega sklepom bi se morale pokoravati v pogledu tega dela vse nacionalne organizacije in politične stranke.** Izjava predsednika CMD, da je vodstvo o tem vprašanju že razpravljalo in storilo potrebne ukrepe, je velika skupščina vzela z odobravanjem na znanje.

Če še končno ugotovimo, da je velika skupščina CMD odobrila **namero vodstva, da v sledečem poslovnem letu svojo skrb prvenstveno posveti Kočevju in nevzdržnim nacionalnim razmeram v tem delu slovenske zemlje,** ter da je bil storjen v zvezi s tem sklep, da se vrši prihodnja glavna skupščina baš v Kočevju, lahko pač mirne vesti zatrdimo, da ta velika skupščina naše CMD ni bila samo mogočna manifestacija naše trdne nacionalne zavesti, ampak predvsem manifestacija naše volje do pozitivnega dela na polju sistematske narodne obrambe naših meja na znotraj in na zunaj.

Počitnice.

A: »Brez šale, prijatelji, imenitno si se popravil.«

B: »Da, da, to naredi naše morje.«

A: »Mar si bil dolgo ob morju?«

B: »Jaz ne, pač pa moja žena.«

Gospodarska življenje

Slabi izgledi letošnje letine v Dravski banovini

Letošnja setev je v naši banovini utrpela radi neugodnih vremenskih prilik ogromno škodo. Med žiti je največ trpel ječmen, ki se ga je kakor ostalih žitnih vrst lotila radi preoblega deževja rja in snet. Naše kraje so obiskale zlasti v mesecu maju in juniju številne elementarne nesreče, ki so povzročile na vseh kulturah na polju, in vinogradih precejšnjo škodo. Obeta se nam tudi manjši pridelek sadja in neprimerno slabša trgatega, kakor smo jih imeli v prejšnjih letih. Škoda na vseh kulturah se ceni na 200 milijonov Din, kar znači, da bo naš kmet težko preživel letošnjo zimo. Od vseh poljskih kultur je rodila edino koruza več nego v prejšnjih letih, medtem ko so ostale kulture pokazale znatno slabše uspehe. Žita bomo imeli letos dobro četrtino manj kakor lani, vinogradi pa bodo dali polovico manj, medtem ko je sadni pridelek najmanj za tretjino manjši. Letošnje izredno slabo stanje nam označuje par števil: pridelka v letošnjem in lanskem letu (v oklepaju) označenega v tisočih q. Pšenica 530 q (678), ječmen 147 (202), rž 201 (395) oves 179 (214), vino 282,5 (535), jabolka 330 (518) itd. Če bi koruza letos ne obrodila tako obilno, bi znašala celotna škoda okrog 211 milijonov, tako pa cenimo škodo na 209 milijonov.

Nazadovanje izvoza naših jajc. Mirko Hofbauer je sestavil statistiko o našem jajčnem izvozu. Po teh podatkih smo izvozili v zadnjih desetih letih jajc: 1925 za 608,8 milij. dinarjev 2722 vagonov, 1926 za 660,3 milij. 3186 vag., 1927 za 512,8 milij. 2635 vag., 1928 za 467,9 milij. 2452 vag., 1929 za 454,3 milij. 2225 vag., 1930 za 511,7 milij. 3042 vag., 1931 za 399,7 milij. 2630 vag., 1932 za 182,2 milij. 1649 vag., 1933 za 176,4 milij. 1828 vag., 1934 za 101,2 milij. 1192 vag., 1935 za 103,7 milij. 1113 vagonov. Od leta 1925. do l. 1927. je bil naš najboljši odjemalec Švica, kamor je nato začel naš izvoz nazadovati v korist bolgarskega izvoza. V letu 1930. do 1932. je največ naših jajc prevzela Italija, ki pa je velik del našega blaga prodala naprej v Anglijo, Francijo in Španijo. Z uvedbo sankcij se je naš izvoz v Italijo popolnoma ustavil, kar je naše izvoznike zelo zadelo, zlasti zaradi ved-

no težavnega plasiranja sekundnega blaga. Še najbolj redno je jemala od nas jajca Nemčija, kamor smo l. 1930. izvozili največ jajc. Nemčija pa prevzema samo standardizirano blago, poleg tega pa je Nemčija naš izvoz jajc l. 1934. kontingentirala. Uvedba kliringa je bila nova ovira za izvoz naših jajc v Nemčijo. Češkoslovaška je postala za nas pomembnejša odjemalka šele leta 1933., ko se je začel izvajati načrt o aktivnejšem gospodarskem sodelovanju držav Male antante. Treba je priznati, da Češkoslovaška ta načrt dosledno izvaja. Avstrija je l. 1934. s kontingentiranjem znižala naš izvoz jajc za 85 odstotkov, to je od 530 na 45 vagonov. Tem bolj pa je pospeševala uvoz jajc iz Madjarske. Ugodna dežela za naš jajčni izvoz bi mogla biti Anglija, kjer pa se je treba boriti z dansko, poljsko in nizozemsko konkurenco.

SPLITSKI GOSTILNIČARJI V BORBI ZA ZBOLJŠANJE GOSTINSKIH PODJETIJ.

Na konferenci Inspekcije dela v Splitu se je razpravljalo med drugim tudi vprašanje sanacije in zaščite gostilničarjev. TOI je sklenila sklicati posebno anketo, na katero bodo vabljeni vsi merodajni faktorji in kjer se bo razpravljalo o vseh važnih vprašanjih, ki onemogočujejo normalni razvoj gostinskih podjetij. Na tej anketi se bo razpravljalo vprašanje brezplačnega gostinskega dela, omejitve dela pri klubih, omejitve nadaljnjih izdajanj gostinskih obrti, ter odmere raznih davščin in pristojbin, kakor tudi vprašanje splitske javne kuhinje.

Vladni miličnik pred San Sebastijanom si gasi žejo

Skupina španske ženske falange

E. C.

Izdajalec

Spomin iz Afrike.

»Motite se, general, nisem Francoz, pa tudi ne Arabec; po rodu sem Italijan. Že pet let je tega, odkar sem zbežal iz tujke legije, ker so me radi neke malenkosti, s katero sem razžalil svojega kaplarja, obsodili na smrt... Vzel sem pot pod noge in pribežal h Kalibom. Ker poznam malo strategijo, sem jim lahko kmalu pomagal. Sam šejk Uled-Deradija, El Hadj Ahmed, mi je dal hčerko za ženo ter me smatra za najzvestejšega tovariša. Kabili mi že presedajo, a med njimi najbolj moj tast. Ne zahtevam drugega, kakor da pozabite na to, kar se je zgodilo, da mi podarite vojaško obleko ter pustite le moji ženi življenje. Pozabil sem že svojo vero in svoje italijansko ime. Služil bom v francoski vojski pod ime-

nom El Rumi, s katerim so me krstili Arabci.«

Lopov pripoveduje svojo povest z nezasišano drznostjo. Nasmehne se, ko opazi, kako je mene in generala zloglasno zbudilo ime El Rumi. Celih pet let nam je zadajal ta nivrednež bridke rane.

»Ah! Ti si torej El Rumi,« mu reče general, ko ga premeri od glave do pet. »Premeteno si ravnal, ko si zahteval od mene častno besedo. Sicer se ne bi mogel odreči želji, da bi te videl pri svojih nogah mrtvega. Kar sem rekel, ne bom prelomil. Pomilostim te in te uvrstim med spahiye (posebna vrsta francoskih kolonijalnih vojakov), a za ženo skrbi sam, kakor najbolje veš in znaš, da izpolnim dano besedo; ako si mi pa s svojim predlogom nastavljal past, ako ne izpolniš do pičice, kar si obljubil, ti prisegam pri Bogu, da ne odneseš žive glave.«

»Ne dvomite o tem, general. Vaš oddelek naj pride jutri ob treh do gaze Ued-

Kabira (velike reke), kjer se prične klanc. Tam vas čakam.«

»In dočakaš tudi mene,« odvrne general. »Gorje ti, ako me prevariš.«

»Ne bojte se, general; meni samemu je mnogo do srečnega uspeha. Zadovoljni hoste z menoj. Do jutri torej!« reče dozdevni Kabil in odide.

Spremem ga do prvih straž. Preden se ločiva, me zaprosi:

»Pojdi z menoj še petsto korakov, da vidiš konjiča, ki mi ga je pred osmimi dnevi podaril moj tast. Pojdi. Ne boj se ničesar.«

Grem z njim ter kmalu opazim majnega konja z dolgo rjavo dlako in najplemenitejšo pasmo. Lepa živalca je čakala sredi gozdnega travnika svojega gospodarja. Lopov skoči na konja ter odjezdil v skok, ne da bi niti malo počakal.

Na povratku v tabor srečam generala.

»Odkod prihajaš?« me vpraša.

»Kabila sem spremljal pa se sedaj vračam.«

»Ti je še kaj povedal?«

»Ničesar zanimivega.«

»Jutri, še preden se zdani, odrinemo na pot; ti greš seveda z nami. Vem, da si mladenič, kakor je treba, pa ti zaupam mučno nalogo. Kakor senca spremljaj El Rumija. Če opaziš, da nas lopov izdaja, mu preluknjaj s svinčenko glavo.«

»Storim, kakor ukazujete, general.«

»Prav! Prav! Živi duši pa ne povej ničesar o tem, kar si videl in slišal, ker nam sicer vse propade. Dve uri imaš še za počitek. Leži, pa se nasp! Jutri o polnoči da si že na konju!«

Za konjenico smo imeli tri sto afriških lovcev (chasseurs d'Afrique) in sto spahiye, pešce pa je tvorilo štiri sto znakov in sto turkosov.

(Dalej sledi.)

Mariborske in okoliške novice

Razvanjski Sokol dviga svoja krila

Na vrtu Puklove gostilne je imela večer mlada in agilna sokolska četa Razvanje svojo prireditev, ki je privabila v prijazno vasico Razvanje precej Mariborčanov. Veselica je bila prirejena v namenu, da si tamkajšnja sokolska četa nabere iz prostovoljnih prispevkov potrebnih sredstev za ustanovitev lastnega tamburaškega zbora in sredstev, ki jih četa potrebuje za dovršitev vseh predpriprav za svoj spomladni telovadni nastop v prihodnjem letu, ko bo izročila svoje do tedaj urejeno letno telovadišče svojemu vzvišenemu namenu. Kakor v vseh krajih ob vznožju našega zelenega Pohorja, tako mora tudi v Razvanju dvigniti naš Sokol svoja ponosna krila. V vrstah mlade sokolske čete Razvanje imamo same krepke in neustrašene kmečke sinove, ki jim je Sokol prirastel k srcu in ki so si naredili sveto nalogo, da tudi v Razvanju, kakor v vseh ostalih edinicah pohorskega okrožja prelomijo sedanost s preteklostjo. Sokolski duh, ki živi in tli v srcih razvanjskih Sokolov, ki se zbirajo okrog staroste br. Lobanjskega in načelnika Čelofige nam jamči, da bo tudi tu preorana trda ledina narodnoobrambnega dela. Z veseljem in zadoščenjem gledamo na Razvanje, ko vidimo kako se zbira okrog njih naša deca, naraščalniki in naraščalnice ter člani, da si v sokolski organizaciji okrepe svoje mišice in oplenijo svoj duh v sokolskih načelih, tako da bo tudi Razvanje v sklopu naše mogoče jugoslovanske sokolske

armade lahko vršilo tisto nalogo za katero je Sokol poklican. Skromna, toda tembolj prisrčna je bila večerajšnja prireditev razvanjskega Sokola, pri kateri je igrala domača gasilna godba vesele poskočnice in kjer je pevsko društvo »Jadran« odpelo nekaj narodnih popevk.

Ko pišemo te besede o prireditvi razvanjskega Sokola kličemo vsem, ki jim je Sokol pri srcu: »Ne pozabite, da bide razvanjska sokolska četa trd in neisprosen boj za zmago naše misli! Razdri sro šulferajnsko stavbo, na njenih razvalinah pa moramo ustvariti mogočno stavbo sokolske zavesti vsega Razvanja od najmlajšega pa do najstarejšega. Dolžnost Sokolstva in vse sokolske javnosti je, da to delo razvanjskega Sokola podpre. Razvanjska četa pa si mora v tem svojem delu postaviti cilj, da v dobi sokolske petletke preobrazi Razvanje v sokolskem duhu, tako da bo ta mlada četa, ki ima v sebi vse zdrave temelje in pogoje najuspešnejšega razvoja, ob polnoletnosti našega ljubljenekega vladarja kralja Petra II. lahko poklonila Njemu, našemu prvemu in najvišjemu Sokolu močno sokolsko organizacijo, ki bo v sklopu z ostalimi organizacijami istotako pomagala ustvarjati lepšo in srečnejšo bodočnost ljubljene Jugoslavije. V tej naši zamisli kličemo mladi sokolski organizaciji v Razvanju: Po začrtani poti sokolske smelosti, krepko naprej do cilja. Zdravo!

O tem in onem

Osebnost. Gospod ban Dravske banovine je odpovedal službo pomočniku kletarskega nadzornika, gospodu Andr. Žmavcu, direktorju vinarske šole v p. v Mariboru. Le-ta je bil s koncem leta 1928 kot vodja omenjenega zavoda predčasno upokojen, leta 1931 pa je prevzel pogodbeno kontrolno službo po zakonu o vinu, ki jo je vršil pet in pol let. Kakor doznavamo, pride na njegovo mesto gosp. profesor Franjo Vojsk z vinarske in sadjarske šole.

Nov pravoslavni svečenik v Mariboru. Na službo v mariborsko vojno okrožje je premeščen za duhovnika pravoslavne vere g. Simeon Ivošević.

Za sedem izredno nizkih mesečnih obrov (najcenejši velja samo Din 9.—), ki se plačujejo počenši s prvim septembrom zaporedoma vsak mesec, dobite že abonma v mariborskem gledališču, ki nudi tokom sezone 14 dramskih, 7 glasbenih predstav ter en koncert. Razen tega bo gostovala ljubljanska opera pred vsem z opero »Madame Butterfly«, ter dobe abonmentje, ki si to opero enkrat ogledajo 50% popusta. Letos je gledališka uprava tudi znižala cene najboljšim ložam. Kdor pa se noče vezati na od abonmana določene dneve, lahko vzame blok, ki je prav tako mnogo cenejši od večernih cen, pa upravičuje do obiska gledališča ob **poljubnih dnevih**. Prijave pri gledališki blagajni vsak dan, ob nedeljah samo dopoldne.

Zagonečen umor na madjarski meji. V Sotini pri Lendavi so našli orožniki, ki so kosili otavo, v neposredni bližini meje mrtvega 40 letnega delavca Antona Bičeka. Truplo umorjenega, ki je imel veliko rano na glavi, je bilo že v razpadajočem stanju in je moral najbrže ležati tam najmanj 10 dni. Kdaj je bil umorjen, se ni moglo ugotoviti. Obmejne oblasti vodijo energične poizvedbe, da ugotove, kdaj in kako je bil Biček umorjen. Domneva se, da so Bičeka ubili tihotapci, misleč da je obmejni orožnik in da bi tihotapci prišli na ta način do orožja. Biček je bil siromašen delavec in zapuščal ženo in 5 neprekrbljenih otrok.

Hlapec ubil posestnika. Na cesti v Dupleku pri Mariboru je v soboto popoldne nastal prepir med 52 letnim posestnikom Pavlom Dvoršakom in hlapcem. V teku prepira je hlapec udaril Dvoršaka s kamnom po glavi, tako da mu je počila lobanja. Poklicani mariborski reševalci so Dvoršaka prepeljali v tukajšnjo bolnišnico, kjer pa je nekaj ur za tem izdihnil.

Nočno lekarniško službo imata ta teden Savostova in Vidmarjeva lekarna.

Nočni napad v Tomšičevem drevoredu.

Ko se je vračal danes zjutraj ob 1/2. uri 17 letni tkalec Majer Ivan iz Počehove št. 7 (Košaki) v spremstvu dveh žensk po Tomšičevem drevoredu proti domu so ga napadli 3 moški. Vrgli so ga na tla in ga začeli obdelovati z pestmi. Majer se je brnil in hotel zbežati, kar pa se mu ni posrečilo. Vrgli so ga zopet k tlem, na kar ga je eden izmed treh napadalcev zabodel z nožem v stegno leve noge. V istem času je vozil tam mimo mehanik Weinhandel, ki je ranjenega Majerja prejeljal na rešilni oddelek, kjer so ga obvezali in oddali v domačo oskrbo. Policija je enega izmed napadalcev aretirala in se vršijo nadaljnja poizvedovanja, da izsle dijo pravega storilca — junaka noža.

Gor! V gospodarskem posloplju posestnice Pavle Kmetičeve iz Sp. Roč je izbruhnil požar, ki je uničil podstrežje in znaša škoda okoli 10.000 Din.

Kaj izgubljajo Mariborčani. Seznam v avgustu 1936 v tukajšnjem uradu oddanih in prijavljenih predmetov: 1 cigaretna doza, 1 ročni voziček, 1 par usnatih rokavic, 1 aktovka, 1 ženski pulover, 1 moška zapestna ura, 1 zlata ženska ovratna verižica, 1 nikelnasta žepna ura, 1 mala denarnica in 1 črni pas, 1 par naočnikov, 1 aparat za merjenje zračnega pritiska, 1 pozlačena moška verižica, 100 Din, 1 aktovka, 1 avtogenični aparat, 1 denarnica z vsebino 14 Din, 1 otroška jopica, 1 zlati poročni prstan, 1 kljuka za pogon avtomobila, 1 par naočnikov, 1 damska srebrna zapestna ura, 1 par moških hlač in en sviter, 1 dvigalo in 1 ženska ročna torbica.

Spoštuj očeta in mater. Državnemu tožilcu je bil prijavljen 39 letni Jakob K. iz Preplj, ki je v prepiru udaril s stolico svojega očeta in mater s tako silo po glavi, da sta zadobila precejšnje poškodbe. Zadeva bo imela svoj epilog pred sodiščem.

Rokomavhi ne mirujejo. V stanovanje posestnika Janeza Švingerja v Svečani v Slovenskih goricah so vdrli neznani vlomilci ter odnesli 800 dinarjev gotovine in več drugih predmetov. V Str. Makolah so zlikovci vlomili v viničarijo posestnika Jožefa Bašeka ter ukradli lovsko puško, razne življenske potrebščine ter okoli 50 l vina. Za rokomavhi se vršijo poizvedbe.

Kolesa izginjajo. B. Salzu iz Ranc je bilo ukradeno izpred sodišča dvokolo znamke »Puch« z evidenčno številko 70478 v vrednosti okoli 1000 dinarjev. Akademiku Dragu Severju pa je izginilo izpred hiše v Slovenski ulici skoraj novo dvokolo znamke »Piza« v vrednosti 1800 dinarjev.

Zadnje telefonične vesti

Franciji preti generalna stavka vseh industrijskih delavcev

PARIZ, 14. septembra. Ministrski predsednik Leon Blum se je včeraj ves dan pogajal z zastopniki industrijalcev in zastopniki strokovnih zvez v svrhu likvidacije stavke tekstilnih delavcev. Naposled je stavl ministrski predsednik Blum zastopnikom industrijalcev ultimatum, glede sprejetja nove kolektivne pogodbe, povišanja mezd ter nekaterih drugih spornih vprašanj. 24 ur po sprejetju ultimatumu po industrijah se morajo delavci zopet vrniti na delo. V vladnih krogih izražajo bojazen, da industrijci ne bodo sprejeli Blumovega ultimata. Ko se je danes Leon Blum zopet vrnil v Pariz je prispela vest iz Strassbourga, da grozi tamkaj generalna stavka. Tamkajšnje strokovne organizacije se bodo danes popoldne posvetovali glede generalne stavke, ki bo obsegala vse industrijske panoge, takoj da bo stopilo v stavko nad 100.000 delavcev. Tudi v drugih francoskih provincah se najavijo nove stavke, ki so delo komunistov in ki hočejo s tem Blumovo vlado prisiliti, da se Francija odpove paktu o nevmišavanju v španske zadeve.

Kino

Kino Union. Premiera grandioznega filma »Taras Bulba«, legenda iz ruskega življenja.

Tatinska sodrga. Žena carinika Edita Košeninova, stanujoča v Miklošičevi ulici, je prijavila policiji, da ji je iz predsobe dr. Javureka na Koroški cesti 24 izginila 1200 dinarjev vredna lisičja boa. Justini Hrenovi, soprogi železniškega uradnika v Gajevi ulici 7, pa je zmanjkal iz predsobe 300 dinarjev vreden električni likalnik. Izpred neke gostilne v Selnici ob Dravi pa je neznan tat izmaknil iz avtomobila obratovodje Pavla Bruderja 20 gramofonskih plošč v vrednosti 600 dinarjev. Za tatovi se vršijo poizvedbe.

Pohorski strahovalec na varnem. V zadnjem času so se izvršili na našem Pohorju več vlomov in tatvin pri tamošnjih kmetih. Orožnikom se je sedaj posrečilo, da so aretirali 22 letnega brezposelnega Franca Žnidariča, ki se je že delj časa klatil po Pohorju in ki je osumljen, da je identičen z vlomilcem, ki je strahoval pohorske kmete. Oddali so ga v zapore tukajšnjega sodišča.

Ponarejeni 50 dinarski kovanci so se pojavili v Sv. Barbari v Slov. goricah. Orožniki so izsledili nekega 32 letnega Franca B., ki je skušal spraviti ponarejeni kovanec v promet in o katerem sumijo, da je v zvezi s ponarejevalci kovancev.

Ptujske novice

Ob vse prihranke. V Grajenšaku je bil izvršen vlom pri 65 letni viničarski vdovi Neži Vodan. Stara ženica si je od ust odtrgala in štedila za najhujšo potrebo. Tako je prištedila 1000 Din v srebru po 50 Din, 20 Din in 10 Din. Storilec je ob času, ko je bila Vodanova v vinogradu pri delu, porabil priliko, vlomil v stanovanje in odnesel ves denar. Orožniki iz Ptuja, ki vodijo preiskavo, so aretirali mlajšega moškega, ki je osumljen vzloma, in ga izročili okrajnemu sodišču v Ptuju.

Aretirani vlomilec. Radi vloma, ki je bil izvršen pred dnevi v Loki pri Sv. Janžu na Dravskem polju, kjer je bilo ukradeno razno perilo, obleka in druge stvari vredno nad 2000 Din, so orožniki na Bregu pri Ptuju aretirali brezposelnega delavca K. T. iz Tezna, ki je svoje dejanje tudi priznal.

Zagonečna smrt neznane ženske. V petek 11. t. m. popoldne je pripeljal neki po imenu neznani voznik, dozdnevno od Sv. Tomaža iz Slov. goric pred ptujsko bolnišnico neko žensko in prosil službujočega zdravnika, da jo sprejmejo v bolniško oskrbo. Ker je pa zdravnik po pregledu ugotovil, da je ženska mrtva, so sprejem v bolnišnico odklonili in voznika napotili, da spravi truplo v mrtvašnico na mestnem pokopališču. Voznik je nato mrtvo žensko odpeljal na pokopališče in izročil truplo grobokopu v svrhu da jo pokopljejo. Pred odhodom je voznik izjavil, da je prišla ženska prejšnji večer k njemu na stanovanje ter ga prosila za prenočišče. Ker pa naslednji dan ni bila več sposobna za nadaljno pot, jo je po nalogu župana prepeljal v bolnišnico, vendar pa mu je med potjo umrla. Od kod je bil ta voznik in kateri župan da mu je naročil,

spraviti jo v bolnišnico, ni povedal. Grobokop misleč, da je o smrti neznane ženske obveščena oblast, je čakal do 13. t. m. na kar je šel oblasti javiti odnosno vprašati, kdaj se naj pokoplje žensko. Ker pa oblast o tem ni nič vedela, je odredila preiskavo glede njene identitete in istočasno odredila tudi obdukcijo trupla, da se ugotovi ako morda neznana ženska ni umrla nasilne smrti. Pri njej so sicer našli neke listine sodišča iz Ormoža glasom katerih se vodi proti njej civilna pravda. Te listine se glasijo na neko Marijo Novak, posestnico v Pršetincih, obč. Koračice. Ako se pa te listine nanašajo na mrtvo žensko, bo dognala šele preiskava.

Slovenjgoriške novice

Požar. V Selcah št. 91 je do tal pogorelo gospodarsko poslopje pos. Muršeca Franca. Požar je izbruhnil nenadoma in še predno so prišli gasilci, je bilo že upepeljeno. Domačini so s težavo rešili le živino. Škode je okoli 20.000 Din, ki pa je krita z zavarovalnino po 12.000 Din.

Neverjeten način goljufije in trpinčenje živali. Trгоvec s perutnino Vršč Ivan iz Sv. Lenarta v Slov. gor. nakupuje po Slovenskih goricah perutnino. Tako je pred nekaj dnevi kupil od nekega posestnika iz Nadbišeca 11 rejnih, 5—6 mesecev starih piščancev. Ko je Vršč te piščance doma skubil, se mu je njih teža zdela sumljiva. Opazil je tudi, da imajo piščanci nenavadno veliko in trdo golšo. Poklical je živinozdravnika, ki je ugotovil, da je dotični posestnik krmil piščance s kamenjem, velikimi od graha celo do oreha. Orožniki so ugotovili, da je hotel na ta način pridobiti pri vsakem piščancu nekaj na teži in temu primerno »navil« ceno. Zadnje besede bo izreklo sodišče.

Časniške gredice

KRAMPI IN LOPATE POČIVAJO.

»Nova doba« piše v zadnji številki: »Vsa leta ni v Slovenijo prišlo toliko milijonov za javna dela kakor letos. To izjavo je podal javno na zboru JRZ v Logatcu minister dr. Krek v nedeljo dne 6. septembra 1936. Tako poroča doslovno »Slovenec« z dne 9. t. m. Gosp. minister je po poročilu »Slovenca« na tem shodu tudi še povedal, da so pred dobrim letom dni krampe in lopate našli tam, kjer so jih pustili po ukinitvi oblastnih samouprav. — Mi dostavljamo k temu še nekaj. Javna dela so nam v Sloveniji potrebna kakor ribi voda, ker smo vsled nezaposlenosti ali vsled nezadostne zaposlitve močno prizadeti v mnogih predelih naše banovine. Na drugi strani pa so ceste v tako slabem stanju, zlasti še na območju bivše mariborske oblasti, kjer imamo toliko neurejenih potokov in rek, da javnih del zares ne manjka, ko bi le sredstva bila na razpolago. V preteklih treh letih se je pri nas v vseh srezih dravske banovine mnogo delalo, da bi le tudi sedaj in v bodoče ne bilo slabše. Žal pa so krampi že leto dni počivali in mnogokje pri nas, kjer se je v letih 1933., 1934. in v prvi polovici leta 1935. še živahno delalo, krampi in lopate še vedno počivajo in čakajo.«

Spartna gibanje

Sportne prireditve včerajšnje nedelje

Včerajšnji sportni raspored v Mariboru je bil bolj skromen ter je obsegal samo eno nogometno tekmo ter ženski lahko-atletski dvoboj med Rapidom in Maratom. Nogometno moštvo SK Rapida je odpotovalo v Varaždin, kjer je merilo svo je moči s tankajšnjo Slavijo, dočim so sportniki, člani SK Železničarja včeraj počivali. Mariborski motociklisti pa so se udeležili cestne dirke v Ptuj, ki jo je priredil SK Drava. V naslednjem naša poročila:

ISSK Maribor:SK Slavija (Pobrezje) 3:1 (2:1).

Tekma, ki se je vršila na igrišču bivše SK Svobode, je bila vseskozi užitna, ker sta obe moštvi predvajali precej izglajeno simpatično igro. ISSK Maribor, ki je nastopil v kombinirani postavi, je nekoliko prevladoval v polju, ni pa znal pretvoriti napad nekaterih zrelih situacij v uspeh. Slavija je igrala precej energično, zlasti obramba ter je njihova igra ugodno presenetila. Tekma je bila zlasti za ISSK Maribor dobra lekcija glede postave v predstojećih prvenstvenih tekmah, ki se pričnejo že prihodnjo nedeljo. Sodil je g. Klippstätter.

SK DRAVA (Ptuj):SK RADKERSBURG 6:0.

V Ptuj se je včeraj odigrala revanšna tekma med SK Dravo in SK Radkersburgom, ki se je končala z visoko in zasluženo zmago domačinov. Sodil je gosp. Konič iz Maribora.

Dva poraza SK Rapida v Varaždinu.

SK Rapid je včeraj gostoval z dvema moštvoma v Varaždinu, kjer je odigral proti SK Slaviji prijateljski tekmi. Mladi

na SK Rapida je zgubila svojo tekmo s 6:2, prvo moštvo pa z rezultatom 3:0.

Tekme za državno nogometno prvenstvo.
Ljubljana: SK Ljubljana:SK Jugoslavija (Beograd) 2:1 (0:0).

Zagreb: Hašk:BSK 2:2 (1:2). Grad-janski:Concordia 3:0 (3:0).

Beograd: BSK: Hajduk (Split) 1:0 (0:0).

Sarajvo: Slavija (S):Slavija (O) 2:0 (1:0).

Ostale nogometne tekme.

Ljubljana: V soboto: Reka:Grafika 4:0, včeraj: Reka:Grafika 7:0. Kvalifikacijski tekmi za vstop v prvi razred LNP.

Praga: Austria (Dunaj):Sparta 1:0 (0:0).

Finalna tekma za srednjeevropski pokal.

Celje: Olimp:Svoboda (Ljubljana) 5:2 (3:0).

Motociklistične dirke v Ptuj.

Včeraj popoldne je priredila SK Drava prvo cestno motociklistično dirko, ki je v vsakem oziru dobro izpadla. Na 6000 m dolgi progi je zmagal A. Lužnik (Perun, Maribor) na Rudge 500 ccm v času 3:04 min. in s tem dosegel najboljši čas dneva. Drugi je bil član Pohorja Ivo Žgur na Velocette 350 ccm s časom 3:31, tretji pa Fran Šeler (Perun) v času 3:38. Vodstvo dirke je bilo v rokah funkcionarjev SK Drave in motokluba Pohorja iz Maribora.

Nastop mariborskih lahkoatletinj.

Na igrišču na Livadi se je včeraj dopoldne vršil ženski lahkoatletski dvoboj SK Rapid:SK Maraton, ki se je končal, z zmago Rapidovih dam. V vseh disciplinah so zasedle prvo mesto dame SK Rapida, in sicer v metu diska Greta Sterletova 30.50 m, v metu krogla Hellerjeva 9.70 m, v mestu kopja Hilda Sterletova 20.52 m, v skoku v daljavo Hilda Sterletova 4.38 m, v teku na 60 m Brandstetterjeva 8.08, v skoku v višino Hohnječeva 1.25 m, v štafeti 4x75 m, dame SK Rapida v času 47.01 sekund.

Iz življenja in sveta

Veselje vzrok smrti

Srčna kap je zadela od veselja v Liverpoolu znanega veletrgovca Cohena, velikega dobrotnika liverpoolske univerze. Iz malih začetkov se je povzpela Cohen do velikega bogastva. Postal je lastnik velikega trgovskega podjetja in bogato je podpiral razne ustanove. Liverpoolski univerzi je poslal pred dvema letoma ček na 100.000 funtov sterlingov s prošnjo naj porabi ta denar za vzorno knjižnico. Pozneje se je še večkrat spomnil univerze z večjim prispevkom. Končno je rektorat univerze sklenil oddolžiti se radodarnemu dobrotniku s tem, da ga je izvolil za častnega doktorja prava, kar je največje odlikovanje, ki ga more podeliti univerza. Cohen je bil že star in osebno ni mogel priti k visoki počastitvi. Zato mu je posebna deputacija univerze odnesla na dom doktorsko diplomo. Doma je bila zbrana vsa Cohenova rodbina, toda mecen visoke počastitve ni dočakal. V trenutku, ko mu je sluga povedal, da je prišel rektor z deputacijo, mu je pritisnila v glavo kri in zgrudil se je mrtev. Brž so poklicali zdravnika, ki je pa mogel ugotoviti le smrt.

Maševanje slona graditelja

Pogosto se je že pisalo o izbornem spominu slona in o tem, da se mašuje človeku, če trdo ravna z njim. Usoda Curly Steckera je nov dokaz, da je to res. Stecker je imel v Hollywoodu majhen zverinjak in svoje živali je posojal za filme, prikazujoče afriške pragozdove — v Kaliforniji. Vse živali so bile poslušne, razen šimpanza, ki je svojemu gospodarju vedno prisolil težko zaušnico, če mu je le prišel blizu. Krotilec je zaman posku-

šal izbiti mu to grdo navado iz glave in ko je nekega dne šimpanz zopet kresnil svojega gospodarja tako močno po glavi, da je malo manjkalo, da ga ni zbil z nog, je planil Stecker nani, ga zvezal in mu s kleščami pulil zobe. A baš to je postalo krotilecu usodno. Steckeru je imel v stojem zverinjaku tudi velikega slona Charlja, ki je nastopal v mnogih filmih filmske družbe »Universal«. Nekega dne je Charlie pobegnil iz zverinjaka in po izprehodu v okolici Hollywooda se je mirno vrnil domov k obedu, ne da bi se zmenil za to, da bi moral biti že jutraj s svojim gospodarjem v filmskem ateljeju. Stecker je utrpel s tem občutno škodo in čim je zagledal slona, je pograbil karabinko, mu pomeril v čelo in sprožil. Slona pa ni ranil. Slon je bil zelo razkačen, vendar se je pa dal mirno odvesti v stajo. Čez nekaj dni, ko je Stecker vodi več živali, med njimi tudi slona, v filmski atelje, se mu je slon približal od zadaj, ga ovil s hobotom in treščil ob tla. Uslužbenci so sicer takoj prihiteli gospodarju na pomoč, toda Stecker je kmalu po prevozu v bolnico podlegel težkim notranjim poškodbam.

Bleščeče ime. Španci se kaj radi dičijo z bleščečimi imeni. Tako je neke noči prispel v samotno francosko vas osiroteli španski trgovec in potrkal na vrata vaške gostilne, ter prebudil gostilničarja iz sladkega sna.

»Kdo trka?« vpraša skozi okno gostilničar.

»Odprite mi! Zunaj je don Juan Pedro Fernandez, Rodriges de Vianova è de los Serpentes, grof de Malafrà è Portebella, vitez de San Jaga e Alcantara.«

»Prav žal mi je, dragi gospod,« odgovori gostilničar, »toda v gostilni nimam prostora za toliko odlične gospode« — in zapre okno, visokega gosta pa prepušči njegovi usodi.

Urniki: Sokolskega društva Maribor-Matica 1936—1937.

Tek. št.	Oddelek	Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Telovadnica	Vaditelj
1	Člani starejši		1/7—8			1/7—8		gimnazijska	Hvalenc, dr. Mihačič
2	Člani mlajši		8—10			8—10		realna	Dobnik Danilo
3	Članice	7—8			7—8			—	Makučeva
4	Naraščaj moški od 14-16 let		1/6—7			1/6—7		—	Podlesni Milan
5	Naraščaj moški od 16-18 let		7—8			7—8		—	Urbanek Julij
6	Naraščaj ženski	1/6—7			1/6—7			—	Makučeva
7	Ženska deca 8—11 let		4—5			4—5		Čankarjeva	Kovičeva, Lukmanova
8	Ženska deca 11—14 let	1/6—1/7			1/6—1/7			gimnazijska	Vičičeva, Rakuševa
9	Moška deca 6—10 let	1/5—1/6					1/5—1/6	Čankarjeva	Lavrenčič, Kramer
10	Moška deca 11—14 let			1/6—1/7			1/6—1/7	realna	Erik Aleš, Perlot B.
11	Deca do 8 let, ženska	3—4			3—4			*	Živičeva, Rajčeva M.
12	Naraščaj obrtniški, moški	8—9			8—9			gimnazijska	Čadež Vilko
13	Naraščaj obrtniški, ženski	8—9			8—9			realna	Vida Mihaličeva
14	Posebne vežbe			7—9			7—9	—	Štukelj, Primožič

*) Za enkrat na letnem telovadničju, telovadnico se bo določilo pozneje.

Mali oglasi

Razno

KAM GREMO DANES?

V gostilno »Vis«, Mlinska ulica 9, kjer se toči novi daljnatijski mošt. Priporočila se gostilničar Jovanović. 4608

GOSPODIČNO

sprejem na hrano in stanovanje. Praprotnikova ul. 19, Krčavina. 4607

GOSPODIČNO

sprejem na stanovanje in hrano. Splavarska 6. 4604

GREM SIVAT NA DOM.

Plača po dogovoru. Koroševa 33, Pečnik. 4606

Stanovanje

DVOSOBNO STANOVANJE s pritlikinami v centru mesta iščeta dve osebi. Ponuda pod »Penzionist« na upravo lista. 4612

Sobo odda

ODDAM SOBO

z vso oskrbo v najlepšem delu mesta. Koroševa 36. 4605

SOBO,

kuhinja in soba s štedilnikom oddam. Vprašati Gubčeva ul. 8-a, Pobrezje. 4609

SOBO

takoj oddam. Studenci, Gregorčičeva 21. 4619

SOBA

lepo opremljena, s centralno kurjavo, postrežbo, razsvetljavo, kopalnico, se odda gospodu, tudi dijaku. Velika 300 Din, mala 200 Din. Strožmarjeva 28-II, stanovanje števil. 9. 4611

Pouk

SOLOPETJE

poučuje Antonija Skvarča, Maistrova 19-II. 4494

S cesarskega prestola v blaznicio

7

Končno napoči 8. oktober, ko prispeta islandijski grof in grof Bombelles. Sestanek je pretresljiv. Šarloto je bratov prihod vendarle nekoliko pomiril. Naslednjega dne si nenadoma zaželi, da se kupi srebrno srce.

V Miramar...

10. oktobra 1866 je zapuščala Rim žalostna družba. Cesarica je sedaj odpotovala razmeroma mirno. Ob slovesu iz Rima je dejala, da so jo zapustili »srce človeštva Rim, in možgani človeštva Pariz«.

Grof je odpravil svojo sestro v dvorec Miramar, ki ga je Maksimilijan zgradil na malem polotoku pri Trstu kot svoje letovišče. Zemlja za miramarske nasade se je spravila tjakaj od vseh strani, iz Tirol pa so prepeljali granit za zgraditev ogromne terase nad Jadranskim morjem. Pred dvema letoma sta odšla odtod na pot v nesluteno pustolovščino Maksimilijan in Šarlota, da osnujeta onstran Atlantika novo cesarstvo. Šarlota pa se je sedaj vračala tjakaj po dveh letih živčno uničena in strta v cvetu svoje mladosti.

Prokletstvo politike.

Šarlotina bolezen tukaj ob morju vsebolj napreduje. Mlada žena hrepeni po možu. Vsak dan pričakuje njegove vrnitve.

Nekega dne vpraša slugo pri obedu: »Zakaj ne pride cesar pravočasno k obedu?«

Tedaj se zopet njene blodnje preusmerijo. Mož ne pride. Kje je razlog temu, da ne pride? In tedaj se je poloti najstrašnejša blazna misel in blodnja. Nekaj časa je Šarlota prepričana, da ni Napoleon oni, ki pošilja za njo ubijalce, da jo spravijo s sveta, ampak njen mož Maksimilijan.

Brat in grof Bombelles je ne zapustila. Ne vesta pa nobenega sredstva, s katerim bi jo mogla razvedriti. Vse ji povzroča muke. Samo nekaj jo zanima in samo o enem vedno govori in razmišlja: O politiki.

V njenih prividih in brezkrainih govoricah dobiva politika nekake mistične, proroške prvine.

Vedno pa igra v tem spletu blodeni glavno vlogo njen mož Maksimilijan. In vedno meša in vpleta v svoje apokaliptične privide in predobče pojav apokaliptičnih jezdecev.

Noč in dan plešejo pred njenimi očmi liki Dürrejevih risb o apokalipsi, sliki, ki jo je bila nekoč nekje videla.

Politika, velika politika, je ubila duha, srečo in življenje te mlade žene. V ozadju te politike pa sta bila dva cesarja: predvsem Franc Jožef I. in potem Napoleon III.

Tragedija, ki je uničila in ugonobila Šarloto, pa se je pričela že davno prej.

Človek, ki ni nikomur prinesel sreče.

S tragiko življenja Šarlote Meliške je bilo tako: Pretresljiva, ginljiva drama, ki se je odigrala koncem septembra 1866, torej pred 70 leti, v vatikanskih dvoranah, o čemer je bilo doslej govo-

ra, se je pričela razvijati davno prej pred 16 leti, ko je bila Šarlota še deklica, ljubljanka svojega očeta kralja Leopolda I. belgijskega, tekajoč po perivoju Laeckna, belgijskega kraljevskega letnega dvorca. Tedaj, ko je tako tekala v zorni mladosti okoli tega dvorca s hlačkami, okrašenimi z belgijskimi čipkami, segajočimi do gležnjev, ni pač niti slutila, da obstoja neki avstrijski nadvojvoda Ferdinand Maks in da je tam onstran Oceana neka dežela Mehika.

Pravi vzrok Šarlotine nesreče.

Vzroki človeških nesreč niso navadno v zvezi z zunanji materialnimi dogodki. Izvori nesreč, tragedij in zaloiger se pretežno krijejo s pojavom gotovih oseb, njihove volje in njihovega značaja. Vir Šarlotine tragedije ni bil niti slučaj zgodovinskih gonilnih sil in tedanjih Ameriki, niti trenj evropske diplomacije. Vzrok usodne tragedije je en sam človek. Ta človek je bil avstrijski cesar Franc Jožef I.

(Dalje sledi.)

Darujte za az ni sklad PILI